

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quis sit iudex clerici criminosi

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

tionem sacri ordinis. sic q̄ uouent casteuere. deo seruire. z p̄lm̄ eius in f̄
 de christiana informare Et ideo iusticia hoc p̄suadet q̄ clerici uolentes p̄
 cedere in sacris ordinibz bñ prospiciat utrū possint caste uiuere. si p̄nt caste
 uiuere tūc ad sacros ordines p̄cedant in noie dñi. sed si nō p̄nt caste uiuere
 tūc melius est sacros ordines dimittere z vxore ducere. q̄ postea suscep̄
 sacris ordinibz cū vxoribz alioz fornicari z aiā ei⁹ eternaliter damnare.
 S; clerici greci nō curāt castitatē seu votū castitatis. q̄ suscipiūt sacros or
 dines z celebrāt diuina officia habentes vxores legitimas. z uidet̄ ip̄s q̄
 eoz filij filijs principū in nobilitate p̄parent.

Sec̄do notandū. ex q̄ dictū est de uoto q̄ triplex est votū. s. votū p̄tinē
 tie. uotum abstinētie. z uotū peregrinatōis. z cū quodlibet illoz p̄t com̄
 mutari in melius. ideo dubitat̄ utrū uotum p̄tinētie possit p̄mutari in me
 lius Et uidet̄ q̄ nō. q̄ nihil est melius p̄tinētie z castitate. ergo uotū p̄ti
 nētie z castitatis non potest mutari in melius Respondet q̄ in omni uoto
 sunt respiciēda duo. z maxime in uoto peregrinatōis. Primo respiciēda
 est causa quare debet fieri dispensatio. q̄ forte talis est senex non potens am
 bulare. uel forte si recederet de loco fierēt lites z guerre. Sec̄do respiciēda
 est superioris auctoritas. q̄ iste q̄ habet auctoritatē debet taxare expēsas z fati
 gatōes viay quas facere possit. z illud totum debet sumere z mittere ad
 illū locū ad quē talis fecit uotum. S; si est uotū abstinētie itez p̄t mutari
 in melius. diues si est delicatus z ieiunare nō p̄t tunc debet dare elemosy
 nas z alia opa pietatis facere Sed de uoto p̄tinētie aliq̄ dicūt q̄ nullo mo
 do p̄t mutari in melius. q̄ nihil melius est p̄tinētie. sed illo nō obstāre pa
 pa in isto uoto p̄t dispensare cū om̄ibz nisi in articulis fidei Unde legitur q̄
 erat quidam magnus dñs z possessor multay terray q̄ habuit vnicū filiū
 um z iste erat monachus. tūc patre mortuo timebat guerra illay terray
 propter carētiā dñi. hoc uidēs aplicus dispensauit cū isto. q̄ tales subdē
 ti nolebāt aliq̄ eligere in dñm nisi heredē terray. z sic p̄ dispensatōnem
 pape iste monachus p̄traxit matrimonū. z postq̄ habuit pueros potens
 res regere terrā. tūc cogebat reintrare claustrū. Et q̄ p̄z q̄ uotum p̄tinētie
 infringit p̄ dispensatōem pape Sed tūc ad rōem d̄. q̄ aliqd̄ p̄mutari in me
 lius intelligit̄ dupl̄r Uno mō in melius sp̄ale. z sic sp̄ale est melius p̄tinē
 tia Alio mō intelligit̄ q̄ p̄mutet̄ in melius cōe z generale. ita q̄ possit com
 mutari in aliqd̄ qd̄ esset p̄munitati melius. z sic bñ possit p̄mutari in me
 lius. ut p̄z in exēplo iā dicto ¶ Tūc ibi (Crime si reperiat) ponit quoddā
 documētum respiciēs clericos maleficos dicēs. si aliq̄s clericus sit in maio
 ri ordine z faciat furtū. heresim. rapinā. incendium. uel homicidium. z si in
 tali facto p̄ iudiciū seculare apprehēsus fuerit. tūc iudex secularis nō de
 bet diiudicare eum. sed debet p̄sentari ep̄o qui eū ponat ad p̄petuos carce
 res. uel eū deponere p̄t de sacris ordinibz z postea itez p̄sentare iudicio se
 culari. qd̄ tūc eum cōdemnare potest

Tertio notandū. q̄ talis clericus q̄ facit furtū. homicidiū. uel hmōi
 ille referri d̄z ad ep̄m uel ad papā q̄ ip̄m degradat. z postea iudicio secula
 ri tradat ut pro suis cruciet̄ maleficijs. q̄ tūc nō clericus sed laycus mere
 tur dici Et ideo requirit̄ vna cautela ad ista iā dicta. q̄ clerici in ordinibz con
 stituti non dānant̄ iudicio seculari. et dato q̄ ipse clericus esset malefactor

Summula Raymundi

adhuc nō debet p̄ntari iudicio seculari. s; episcopo vel pape qui ip̄m degra-
dātū ab ordinib; sacris faciat. z postea put dictū est iudicio seculari tradit
Et ideo tales debet p̄bati anteq̄ recipiant ad ordines ne sint malefactor
res vel hmōi ne p̄tingat eos postea degradari

¶ Quarto est notādū. q̄ clerici z ordinari h̄nt illud p̄rogatiū q̄ publi-
ce nō puniant nec p̄uant manifeste vira nisi p̄us sint degradati. z si nō deg-
radarent tūc ad p̄petuos carceres includant si est pena mortis S; cōpe-
ne p̄t. p̄mo publicari aīq; carcerib; includunt. sic q̄ ponent sup schalā. z
eā criminis sup capita eoz describeret. z postea carcerib; includunt

¶ T̄te notādū. q̄ nō est facile aliquē degradari nisi habita cā legitimā
degradatōis. vt si aliq̄s fuit subdyaconus vel p̄sbyter. z factus est maleff-
cus. sicut latro vel raptor. tūc talis p̄ntetur dño ap̄lico vel epo qui eū des-
gradatū iuri seculari p̄scriptū p̄dēnet. **¶** T̄te notādū. si aliq̄s literatus
haberet legitimā vxorem z dimitteret ip̄am ad sacros ordines accederet
absq; p̄sensu vxoris. z dato q̄ talis esset sacerdos. tūc papa ip̄m degradat
tū representat vxori sue. S; si vxor adhibuisset p̄sensum z dato q̄ esset sub-
dyaconus. tūc ad ip̄am redire nō cogit. qz votū fecit solenne p̄ susceptōem
sacri ordinis dato etiā q̄ talis nondū p̄cessisset sed solum castitatē vouisset
habēs voluntatē p̄cedendi cum p̄sensu vxoris sue. z hoc vxor si eundē ad-
mittere veller tūc ip̄e nō admittit redire ad ip̄am s; oportet illum p̄cedere
re ad sacros ordines sicut vouit

¶ Ultimo notādū. q̄ quicūq; est in excoīcatōe sciens se irregularitas
tem incurrisse. z si receperit sup hoc p̄sumaciter sacros ordines. tūc talis p̄-
petue est degradādus. imo dicunt quidā doctores q̄ talis clericus p̄sum-
maciter p̄miscēs se diuinis in excoīcatōe ligatus p̄petue irregularitatē in-
currit **¶** Et volunt vltimus doctores q̄ nullus cum eis potest dispensare. Si
aut talis ignoranter incurrit irregularitatē. tunc dominus apostolicus p̄-
cum eo dispensare

.i. factus intēdit p̄ntēter s̄ p̄sensu

Silaycus doctus vult caste viuere. puro
vxoris sue p̄sensu .i. ad sacros ordines

Conugis assensu procedat in ordine sacro

¶ Hic autor sp̄caliter determinat de sacro ordine. Et diuidit in sex par-
tes fm q̄ sex ponit documēta de sacris ordinib; p̄tes patebūt. Dicit ergo
p̄mo sic. si aliq̄s laycus fuerit habens vxorē q̄ vult caste viuere z religionē
intrare. talis p̄t admitti ad sacros ordines si sit cū p̄sensu vxoris. si vero nō
sit cum p̄sensu vxoris p̄cedere nō debet.

¶ Notādū p̄mo. ex l̄ra habet q̄ si vir intēderet p̄cedere ad sacros ordi-
nes. tūc hoc d; fieri cū p̄sensu vxoris. z q̄ p̄mo dñt p̄bati ambo in etate si
p̄nt manere in p̄ntētia z caste viuere. nā si in eis est p̄sumptio q̄ vir vel mu-
lier nō p̄t manere in p̄ntētia p̄ntia tūc ip̄e nullo mō d; admitti ad ordi-
nes sacros sine p̄sensu vxoris. Si aut fuerint ambo annosi ita q̄ est p̄sum-
ptio in eis de p̄ntia abstinētia. tūc vir separet ab vxore z ad sacros ordi-
nes admittat **¶** In talis separatio d; sic fieri. qz ponat in casu q̄ aliq̄s laycus
doctus habeat vxorē legitimā. z talis veller separari ab ea vt ip̄e in d;.